

Sygn. akt II Ca 801/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Cezary Klepacz (spr.)

Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Bajor-Nadolska

Sędzia Sądu Okręgowego Anna Pać-Piętak

Protokolant: protokolant sądowy Patrycja Bogdańska

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2019 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa R. T.

przeciwko G. M., A. M. (1)

o ochronę naruszonego posiadania

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Sandomierzu

z dnia 29 marca 2019 r. sygn. akt I C 587/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w całości i oddala powództwo oraz zasądza od R. T. na rzecz G. M. kwotę 337 (trzysta trzydzieści siedem) złotych tytułem kosztów procesu;

2. zasądza od R. T. na rzecz G. M. kwotę 260 (dwieście sześćdziesiąt) złotych, zaś na rzecz A. M. (1) kwotę 340 (trzysta czterdzieści) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt: II Ca 801/19

UZASADNIENIE

W pozwie o ochronę posiadania R. T. wnosił o zakazanie G. M. i A. M. (1) czynienia jakichkolwiek przeszkód w przejeździe i przechodzie przez powoda szlakiem drożnym prowadzącym od drogi publicznej do jego posesji w miejscowości G. nr (...)– działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi: (...) oraz zakazanie pozwany czynienia jakichkolwiek przeszkód w utwardzaniu przez powoda tego szlaku drożnego oraz zasądzenie od pozwanych kosztów procesu.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 29 marca 2019 roku, sygn. akt I C 587/18, Sąd Rejonowy w Sandomierzu zakazał G. M. i A. M. (1) czynienia jakichkolwiek przeszkód w przejeździe i przechodzie szlakiem drożnym ciągnącym się przez działkę o nr (...) położoną w miejscowości G., gmina S., dla której Sąd ten prowadzi księgę wieczystą o nr (...), o długości około

42 metry i szerokości 3 metry, na rzecz użytkowników działek o numerach: 193/1, 193/2 i 193/3 położonych w tej samej miejscowości, dla których Sąd ten prowadzi księgę wieczystą o nr (...) (pkt I); zakazał pozwanym czynienia jakichkolwiek przeszkód w utwardzaniu opisanego szlaku drożnego (pkt II); zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 377 zł tytułem kosztów procesu (pkt III).

Sąd pierwszej instancji dokonał następujących ustaleń:

R. T. jest właścicielem nieruchomości stanowiącej działki o numerach ewidencyjnych: (...) położonych w Gorzyczanach, gmina S., dla których Sąd ten prowadzi księgę wieczystą o nr (...), a G. M. jest właścicielem nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną nr (...) położoną w tej samej miejscowości, dla której Sąd ten prowadzi księgę wieczystą o nr (...). (...) stron graniczą ze sobą i są wykorzystywane pod uprawę sadowniczą.

Prawomocnym postanowieniem Sądu Powiatowego w S. z dnia 14 czerwca 1968 roku w sprawie o sygn. akt I Ns 277/67 ustanowiono drogę konieczną dla nieruchomości M. M., spadkobierców W. W.: M. W., H. W., T. W., S. W., W. K., J. T. i M. G. w Gorzyczanach powiatu (...) przez nieruchomości każdego z nich oraz A. i H. małżonków Z., przy czym droga ta jest oznaczona na planie inż. M. P., wydanym za L.dz. 6/68, literami: (...)

Na części działki pozwanego, która bezpośrednio graniczy z nieruchomością powoda, znajduje się droga dojazdowa biegnąca przez całą długość tej działki. Powód korzysta z niej, dojeżdżając do sadu i swoich budynków.

Strony od wielu lat pozostają w głębokim konflikcie, powstałym na tle sposobu korzystania z nieruchomości G. M. przez użytkowników działek o numerach:(...) Od wielu lat droga ta jest utwardzana kruszywem dostarczanym przez pracowników Urzędu Gminy w S., na koszt tego (...).

W dniu 29 marca 2018 roku dojazd do posesji R. T. został zablokowany przez pozwanych – na środku drogi stał samochód osobowy, który uniemożliwiał przejazd. Na skutek interwencji powoda na miejsce przyjechał partol policji. Wówczas samochód został usunięty, a pozwani zeszli z drogi. Potem było jeszcze tak, że pojazd G. M. stał na szlaku drożnym 3-4 razy, uniemożliwiając przejazd do posesji powoda. Ostatnie takie zdarzenie miało miejsce w kwietniu 2018 roku.

Sąd uznał, że powód udowodnił istnienie przesłanek uzasadniających udzielenie mu ochrony posesoryjnej z art. 344 k.c. Od kilkudziesięciu lat korzystał on bowiem ze szlaku drożnego o długości około 42 metrów i szerokości 3 metrów. Fakt, że tylko G. M. jest właścicielem działki nr (...) nie ma znaczenie, gdyż także A. M. (1) czynił przeszkody w poruszaniu się powoda tym szlakiem drożnym. Dla ochrony prawnej posiadacza nie ma znaczenia, czy działanie pozwanych miało charakter ciągły, czy jednorazowy. Nie ma też znaczenia, czy powód jest posiadaczem służebności drogi koniecznej.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 100 k.p.c. i § 5 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Apelację od tego orzeczenia wywiedli pozwani, zarzucając Sądowi Rejonowemu:

- sprzeczność ustaleń z treścią zebranych w sprawie dowodów co do wielokrotności naruszeń posiadania przez pozwanych, a to: nieuzasadnione przyjęcie, że „w marcu i kwietniu 2018 pozwani utrudnili swoim zachowaniem korzystanie”, podczas gdy powód zeznał: „był tylko jeden incydent, gdzie była zablokowana droga”, G. M. zeznał: „ja przyznaję, że miał taki incydent z blokowaniem tej drogi”, a A. M. (1): „W Wielki Czwartek ubiegłego roku wieczorem brat zadzwonił, że kamień jest wysypany na drodze i pojechaliśmy zobaczyć. Na miejscu zobaczyłem rozsypany żwir na drodze. Tyle lat jeździli i nikt nie robił problemu. Tylko raz przejazd został zablokowany”;

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) w zakresie ustalenia samowolności (bezprawności) zachowania pozwanych w rozumieniu art. 344 k.c., w tym pominięcie dowodów: z zeznań A. M. (2): „Utwardzanie tej drogi powoduje szkody”, G. M.: „Utwardzanie powoduje to, że po jednej stronie działki stoi woda, a z drugiej strony robi się stromy wyjazd”, A. W.: „To wójt przeznaczają pieniądze na grys. Ja od 8 lat składałam taki

wniosek”. „Wywrotka ze źwirem przyjechała w Wielki Czwartek. Przyjechał wtedy G. M. do mnie i zapytał, co się dzieje, że przyjechał kamień. Nie zgadzał się na wysypanie tego kamienia. Powiedziałam, żeby zgłosił sprawę na policję”, z pisma z dnia 4 lutego 2019 roku Wójta Gminy S., w którym przyznano, że nastąpiła pomyłka w kwalifikowaniu szlaku drożnego jako drogi służącej celom publicznym, przez co wykazano nielegalność wydatkowania środków z funduszu sołeckiego (legalność oporu), z dokumentu Starostwa Powiatowego w S. z dnia 9 sierpnia 2017 roku;

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w zakresie ustalenia legitymacji biernej pozwanych w świetle art. 478 k.p.c. i legitymacji biernej A. M. (1);

Wskazując na to, wniesiono o zmianę wyroku i oddalenie powództwa, przy uwzględnieniu kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie – o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Bezsporne w sprawie pozostaje, że R. T. korzystał i nadal korzysta z przejazdu przez nieruchomość G. M., a uprawnienie powoda wynika z postanowienia Sądu Powiatowego w S. z dnia 14 czerwca 1968 roku, sygn. akt I Ns 277/67, którym ustanowiona została służebność drogi koniecznej.

W rozpoznawanej sprawie powód żądał jednak nie ochrony tego prawa, a jedynie ochrony posiadania w zakresie przechodu i przejazdu przez nieruchomość pozwanego, co znajduje podstawę prawną w treści art. 352 w zw. art. 344 § 1 k.c. Roszczenie takie przysługuje przeciwko temu, kto samowolnie naruszył posiadanie, a zatem wbrew woli posiadacza, bez podstawy prawnej, z zamiarem dokonania takiego naruszenia.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, powództwo oparte jest na zdarzeniu z Wielkiego Czwartku w 2018 roku, kiedy doszło do utwardzenia szlaku drożnego przebiegającego przez nieruchomość G. M.. Zważywszy na treść pominiętego przez Sąd Rejonowy pisma Wójta Gminy S. z dnia 4 lutego 2019 roku, z którego wynika (k.38-39), że droga, która została utwardzona ze środków publicznych, nie jest drogą publiczną, a jedynie ustanowioną jako służebność drogą konieczną, interwencję pozwanych tego dnia należy uznać jako uzasadnioną. Czynności związane z utwardzeniem tej drogi ograniczały bowiem prawa własności G. M.. Zeznał on, że w ten sposób tworzyły się zastoiska wody po jednej przejazdu, a po drugiej powstał stromy wyjazd. Zamiarem pozwanego było wyjaśnienie działań podjętych przez Gminę S., które okazały się nielegalne, a nie naruszenie prawa przejazdu przysługującego powodowi.

Zgłoszone w sprawie żądanie dotyczyło zakazania pozwanym czynienia jakichkolwiek przeszkód w przejeździe i przechodzie przez powoda szlakiem drożnym prowadzącym od drogi publicznej do jego posesji oraz zakazania pozwanym czynienia jakichkolwiek przeszkód w utwardzaniu przez powoda szlaku drożnego.

Wykracza zatem ponad to zakazanie pozwanym czynienia jakichkolwiek przeszkód w przejeździe i przechodzie szlakiem drożnym przez działkę nr (...) na rzecz użytkowników działek o numerach: (...) (a nie powoda) oraz zakazanie pozwanym czynienia jakichkolwiek przeszkód w utwardzaniu opisanego szlaku drożnego (bez określenia, że chodzi o utwardzenie dokonane przez powoda).

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje żadnych podstaw do przyjęcia, że to R. T. dokonywał samodzielnie utwardzania szlaku drożnego.

Zablokowanie przejazdu miało charakter jednorazowy, w związku z próbą utwardzenia szlaku drożnego, co potwierdził sam powód (k.40v.). Wskazywane w toku postępowania zażalenie na drodze patyków nie może być uznane za wynikające z zamierzonego działania G. M. w celu zablokowania przejazdu, gdyż było to jedynie wynikiem niedbałości przy wycince gałęzi w sadzie. R. T. nadal korzysta z przejazdu tak, jak dotychczas, a jeździ tą drogą codziennie do pracy.

W takiej sytuacji brak podstaw do zakazania pozwanym na przyszłość czynienia przeszkód w przejeździe i przechodzie powoda przez działkę nr (...), tym bardziej, że R. T. ma zagwarantowane prawo wynikające z ustanowionej służebności drogi koniecznej.

Ubocznie należy wskazać, że powództwo przeciwko A. M. (1) było od początku bezpodstawne, albowiem został on jedynie przybrany przez G. M. jako świadek w dniu 29 marca 2018 roku, kiedy przejazd został faktycznie zablokowany.

Mając to na uwadze, zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c., zmieniono zaskarżony wyrok w całości i oddalono powództwo, co skutkowało też zmianą rozstrzygnięcia o kosztach procesu, które na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. należało zasądzić od powoda na rzecz G. M. w kwocie 337 zł, tj. 320 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, według stawki z § 5 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1800 z późn. zm.) i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., zasądzając od powoda na rzecz G. M. kwotę 260 zł (160 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, według stawki z § 5 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 cyt. rozp. z dnia 22 października 2015 roku i 100 zł tytułem opłaty od apelacji), a na rzecz A. M. (1) – kwotę 340 zł (240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, według z powołanych przepisów rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku, albowiem ten pozwany nie był reprezentowany przez adwokata w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i 100 zł tytułem opłaty od apelacji).

SSO Magdalena Bajor-Nadolska SSO Cezary Klepacz SSO Anna Pać-Piętak

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda.